

Rapport

PRIKKER OP DE KAART

Zevenhuizen gemeente Zuidplas

COLOFON

Titel:	Prikker op de kaart
Subtitel:	Zevenhuizen gemeente Zuidplas
Opdrachtgever:	Gemeente Zuidplas Annet Oosterlaan
Opdrachtnemer:	DTV Consultants B.V. Carl Stolz
Datum:	5 augustus 2019
Kenmerk:	Projectnummer/PL
Status rapport:	CONCEPT

INTRODUCTIE	3
1 PRIKKER OP DE KAART ZEVENHUIZEN IN VOGELVLUCHT	5
1.1 Verdeling Inzendingen	5
1.2 Leeftijd	6
1.3 Waar komen de meldingen vandaan?	7
2 BELANGRIJKSTE LOCATIES	9
3 WAT VINDEN RESPONDENTEN BELANGRIJK?	13
4 ROL VAN VERKEERSDEELNEMERS	17
4.1 Profielen gedupeerden en veroorzakers	17
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
EXTERNE BIJLAGE	23

INTRODUCTIE

Deze rapportage bevat een samenvatting van de resultaten van de enquête “Prikker op de Kaart” voor Zevenhuizen, gemeente Zuidplas. Prikker op de Kaart is een enquête waarmee deelnemers op een kaart kunnen aangeven op welke plaatsen ze het onveilig vinden. Het is dus een tool waarmee subjectieve verkeersveiligheid in kaart gebracht kan worden als aanvulling op data op basis van objectieve verkeersveiligheid (ongevallendata).

Gemeente Zuidplas heeft ons gevraagd om Prikker op de Kaart in eerste instantie op Zevenhuizen toe te passen. In Zevenhuizen speelt daarbij specifiek dat er een tijdelijke basisschoollocatie is aangewezen. Hierdoor heeft verkeersveiligheid verhoogde aandacht onder de bevolking van Zevenhuizen en de gemeente Zuidplas.

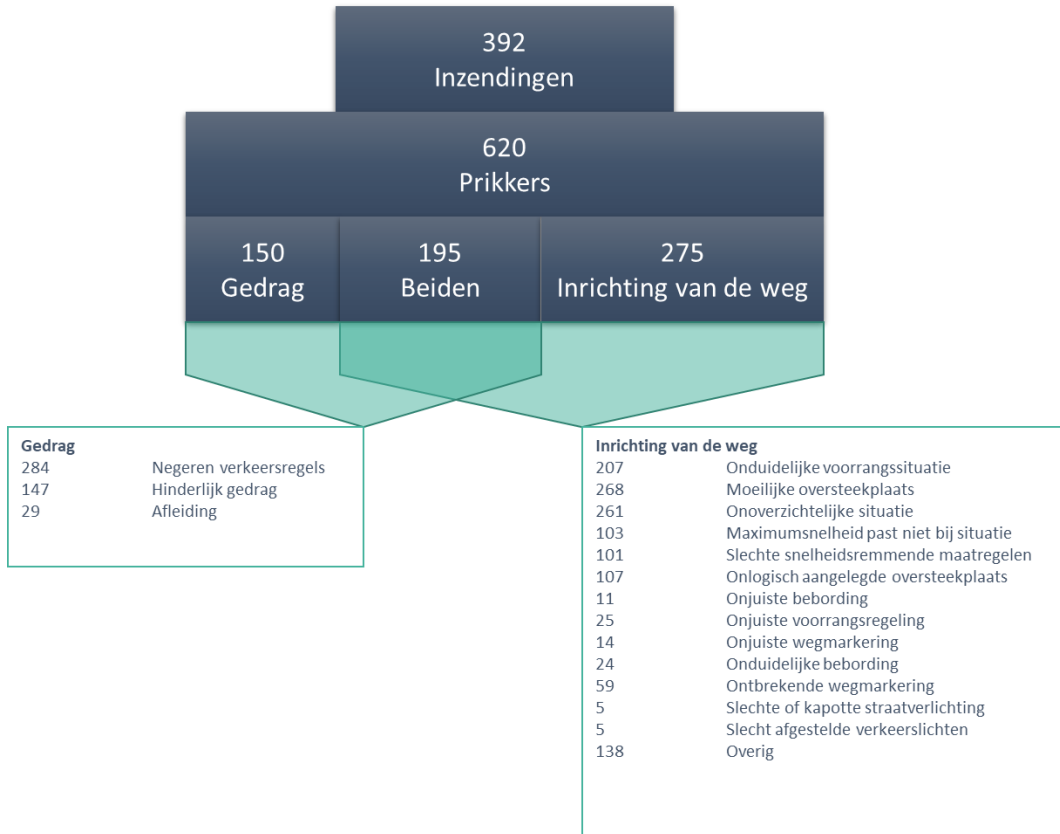
De ruwe data en data-analyse bevinden zich in een aparte bijlage los van dit document.

IN VOGELVLUCHT

1 PRIKKER OP DE KAART ZEVENHUIZEN IN VOGELVLUCHT

1.1 VERDELING INZENDINGEN

Er waren 392 inzendingen en 620 prikkers. In afbeelding 1 is te zien wat de hoofdonderwerpen waren van deze prikkers.

afbeelding 1 Inzendingen en prikkers

Van 620 prikkers hadden er 154 betrekking op de gehele straat, 298 op de specifieke locatie en 168 op het gebied rondom de locatie.

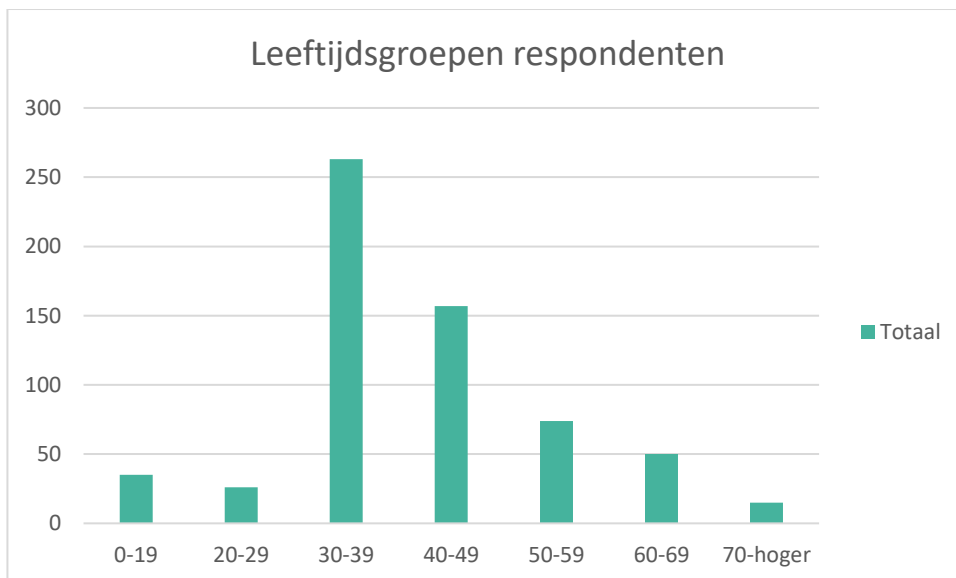
Van de 392 inzendingen zijn er 245 respondenten met kinderen, waarvan 139 met kinderen in het basisonderwijs en 120 specifiek het basisonderwijs in Zevenhuizen. Dit is interessant omdat verkeersveiligheid een rol speelt bij de komst van een tijdelijke basisschool.

afbeelding 2 Aandeel basisschoolkinderen uit Zevenhuizen

1.2 LEEFTIJD

De meeste respondenten zijn uit de categorie 30-39 jaar en vervolgens uit de categorie 40-49 jaar, zo is te zien in afbeelding 3.

afbeelding 3 Verdeling prikkers per leeftijdsgroep

1.3 WAAR KOMEN DE MELDINGEN VANDAAN?

In onderstaande tabel is te zien waar de meldingen vandaan komen. Inwoners van Zuidplas die niet in Zevenhuizen wonen mochten ook prikkers maar daar is weinig gebruik van gemaakt. Koplopers zijn Zevenhuizen-Zuid (205) en Swanla (620).

Buurtnaam volgens CBS	Aantal meldingen
Bedrijventerrein Zevenhuizen	16
Kern Zevenhuizen	15
Oud Verlaat	20
Swanla	92
Verspreide bebouwing Eendragtspolder	6
Verspreide bebouwing Tweemanspolder	4
Verspreide bebouwing Zuidplaspolder Zevenhuizen	72
Zevenhuizen Bloemenbuurt	51
Zevenhuizen-West 1	55
Zevenhuizen-West 2	58
Zevenhuizen-Zuid	205
Vanuit Zuidplas buiten Zevenhuizen	26
Totaal	620

TOP 5 LOCATIES

2 BELANGRIJKSTE LOCATIES

Met een simpel cluster algoritme kan een top 5 worden samengesteld van meest genoemde locaties. We hebben gekozen om de prikkers te clusteren op nabijheid en geen onderscheid te maken naar het type meldingen. Onderscheid maken naar het type is lastig omdat meldingen over dezelfde locaties worden gedaan met een verschillende inhoud: een fietser zal een locatie anders beoordelen dan een automobilist, terwijl ze wel dezelfde locatie op de kaart plaatsen. Op basis van een afronding op 100 meter van de coördinaten van een bepaalde locatie, komt daar de tabel uit afbeelding 4 uit. Afronding is een vrij grove clusteringmethode, maar leidt doorgaans wel tot de juiste locaties.

Positie	Aantal punten binnen 100 meter	Locatie	Fiets	Voet
1	193	Noordelijke Dwarsweg -Burgemeester Klinkhamerweg	190	156
2	63	Swanlaweg-De Opril	62	42
3	29	Noordelijke Dwarsweg-Leliestraat	29	20
4	25	Zuidplaweg-Nijverheidscentrum	25	16
5	23	Van Oranje-Nassaulaan	21	18

Afbeelding 4 De zes meest genoemde locaties met op lijdend voorwerp kwetsbare weggebruiker

In de tabel in afbeelding 6 is te zien in hoeveel van deze meldingen fietsers en voetgangers worden genoemd als antwoord op de vraag voor wie de verkeerssituatie onveilig gevonden wordt. Deze vraag en vervolgens de vraag over wie er verantwoordelijk is voor de situatie, laten zich lastig analyseren. Dat komt doordat gebruikers ruimschoots van de gelegenheid gebruik maken om alle typen verkeersdeelnemers die betrokken zijn, ook daadwerkelijk aan te kruisen.

We gaan daarom uit van een op ervaring gestoelde inschatting. In afbeelding 5 (voor wie is het onveilig) focussen we daarom op kwetsbare weggebruikers terwijl afbeelding 6 over auto's en vrachtverkeer als veroorzaker gaat. Het blijkt dat fietsers het vaakst als lijdend voorwerp worden gezien terwijl auto's en vrachtauto's in veel gevallen als één van de veroorzakers worden gezien.

Positie	Aantal punten binnen 100 meter	Locatie	Auto	Vracht
1	193	Zuidplasweg-Burgemeester Klinkhamerweg	177	129
2	63	Swanlaweg-De Opril	59	39
3	29	Noordelijke Dwarsweg-Leliestraat	29	26
4	25	Zuidplasweg-Nijverheidscentrum	22	19
5	23	Van Oranje-Nassaulaan	21	8

Afbeelding 5 De zes meest genoemde locaties op veroorzaker auto en vrachtauto

In de tabel in afbeelding 7 wordt voor de top 5 de vraag beantwoord of respondenten van mening zijn dat de verkeersonveiligheid veroorzaakt wordt door gedrag (links), inrichting van de weg (rechts) of beide (midden). Met uitzondering van de nummer vijf, wordt vooral de inrichting van de weg als hoofdoorzaak aangewezen. Bij nummer 1, 3 en 6 is het standaardbeeld waarbij inrichting als oorzaak wordt aangemeld een stuk scherper dan in de totale dataset. Gedrag als uitsluitende hoofdoorzaak wordt daar maximaal in vijf procent van de gevallen genoemd. Naar het oordeel van de respondenten gaat het dus vooral om inrichtingskwesties maar op de van Oranje-Nassaulaan lijkt er sprake te zijn van een waargenomen gedragsprobleem.

Positie	Locatie	Gedrag	Beide	Weg
1	Zuidplasweg-Burgemeester Klinkhamerweg	5%	37%	58%
2	Swanlaweg-De Opril	27%	43%	30%
3	Noordelijke Dwarsweg-Leliestraat	3%	17%	79%
4	Zuidplasweg-Nijverheidscentrum	28%	24%	48%
5	Van Oranje-Nassaulaan	65%	26%	9%
	Alle data	24%	31%	44%

Afbeelding 6 De zes meest genoemde locaties op veroorzaker auto en vrachtauto

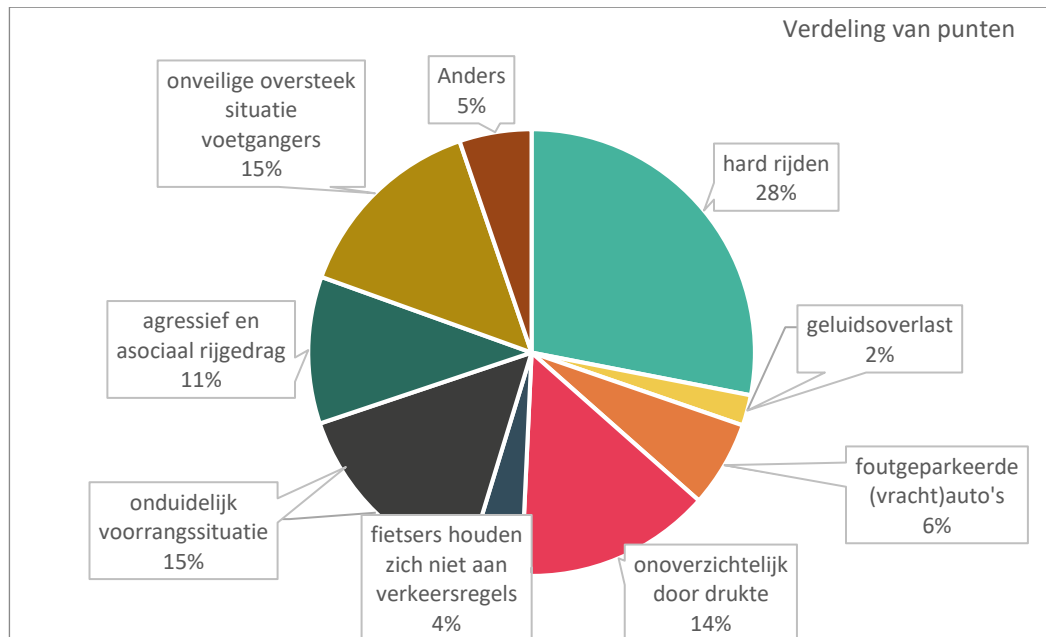
Omdat de meldingen vanuit verschillende perspectieven worden gedaan, is het zonder locatie-inspectie niet mogelijk om op basis van de data aanbevelingen te doen voor herinrichting. Hiervoor is een deskundigenoordeel noodzakelijk waarbij de ruwe data ter controle kan worden gebruikt. Gemene deler is dat het vooral gaat om overzichtskwesties: onduidelijke voorrangssituatie, moeilijke of onlogische oversteekplaats en onoverzichtelijke situatie worden bij de nummers 1, 2, 3 en 4 het vaakst genoemd. Volgens respondenten gaat het in deze gevallen dus niet om één probleem.

Op de Oranje-Nassaulaan (nummer vijf) gaat het in 14 gevallen om het negeren van de verkeersregels, in 13 gevallen om hinderlijk gedrag en 1 melding om afleiding. Te hard rijden wordt het vaakst genoemd maar ook parkeerproblemen en agressie worden genoemd.

Ter controle is een tweede clustermethode getest met heat maps. Deze zijn in bijlage 1 toegevoegd en als losse kaartjes. Hier komen ook de locaties uit de top 5 bovendrijven.

3 WAT VINDEN RESPONDENTEN BELANGRIJK?

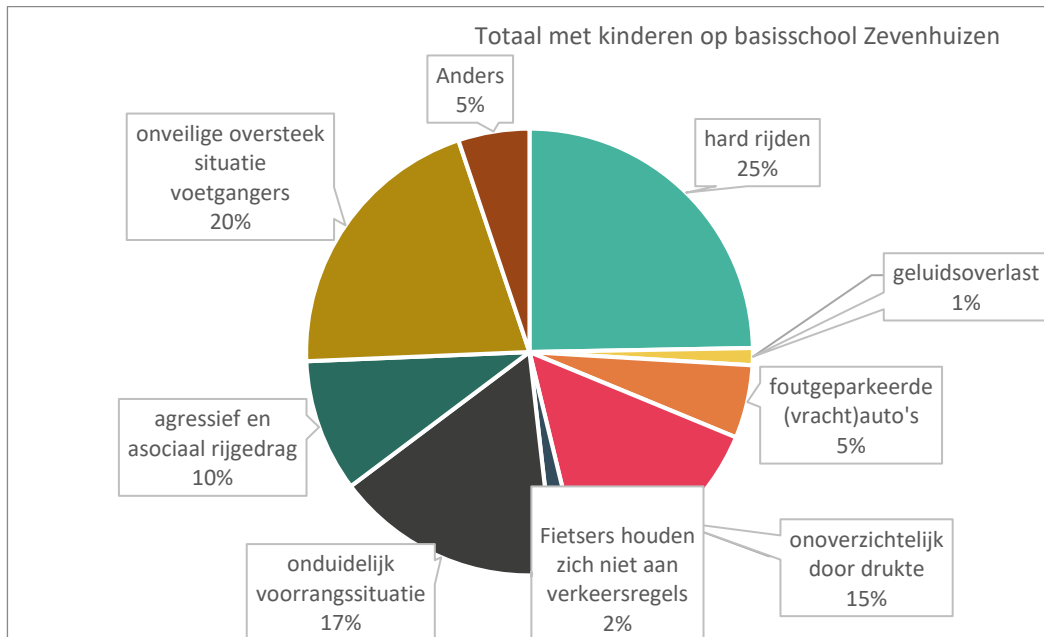
Bij de vraag om honderd punten te verdelen over de verschillende locaties verschillen de ouders die kinderen hebben op de basisschool in Zevenhuizen (afbeelding 7) enigszins van de gehele groep. Voor hen is de oversteekbaarheid van voetgangers duidelijk een groter punt van zorg (5 procentpunt) dan in de gehele populatie. In de afbeelding staat het aantal toegekende punten per onderwerp als percentage van het totale aantal toegekende punten voor de populatie.

afbeelding 7 Verdeling punten over verschillende onderwerpen

Over het algemeen lijkt het alsof ouders met kinderen op basisschool in Zevenhuizen zich meer focussen op overzichtskwesties dan op verkeersgedrag, met hogere scores op:

- oversteeksituatie voetgangers;
- onduidelijke voorrangssituatie;
- onoverzichtelijk door drukte.

afbeelding 8 Puntenverdeling onder ouders van basisschoolleerlingen (in Zevenhuizen op school)

ROL VERKEERSDEELNEMERS

4 ROL VAN VERKEERSDEELNEMERS

4.1 PROFIELEN GEDUPEERDEN EN VEROORZAKERS

Over alle data, de prikkers, is een beeld beschikbaar van welke verkeersdeelnemers gezien worden als gedupeerden en/of veroorzakers van de onveilige situatie. Bij de vragen die hierover gesteld werden konden meerdere opties worden aangevinkt. De optelling over de kolommen valt dus hoger uit dan het aantal prikkers.

In tabel 9 is te zien dat vooral fietsers en voetgangers als gedupeerden worden beschouwd terwijl auto's, bus en vrachtauto hoog scoren als veroorzaker. Hoewel er binnen dit onderzoek geen cijfers beschikbaar zijn hebben over het aandeel busverkeer en vrachtverkeer, lijkt de score als veroorzaker voor deze twee typen verkeersdeelnemers relatief hoog. De categorie "anders namelijk" wordt beperkt gebruikt en vooral om een specifieke doelgroep aan te geven zoals "omwonenden" of "kinderen". Deze optie heeft daarom beperkt toegevoegde waarde maar laat wel zien dat respondenten soms in andere categorieën denken dan "verkeersdeelnemers".

Alle data	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	536	150
Voetgangers	412	48
Bromfietsers	262	156
Auto	297	556
Bus	103	240
Vrachtauto	120	335
Anders	35	59
Aantal meldingen is 620		

Afbeelding 9 Verdeling gedupeerden en veroorzakers alle data

De hiernavolgende tabellen tonen dezelfde statistieken voor elk van de locaties in de top 5.

De Noordelijke Dwarsweg-Zuidplasweg – Burgemeester Klinkhamerweg laat zien dat niet alleen kwetsbare weggebruikers als gedupeerde worden gezien. Het profiel van de veroorzakers komt wel sterk overeen met de volledige dataset. Dit is te zien in afbeelding 10.

Noordelijke-Dwarsweg-Zuidplasweg-Burgemeester Klinkhamerweg	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	190	65
Voetgangers	156	26
Bromfietsers	123	79
Auto	134	177
Bus	63	110
Vrachtauto	65	129
Anders	3	17
Aantal meldingen is 193		

Afbeelding 10 Verdeling gedupeerden en veroorzakersnummer 1 locatie

In afbeelding 11 is te zien dat bromfietsers en voetgangers en auto's iets minder vaak worden genoemd ten opzichte van de totale dataset. Het veroorzakersprofiel komt goed overeen met de totale dataset.

Swanlaweg-de Opril	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	62	11
Voetgangers	42	4
Bromfietsers	21	10
Auto	21	59
Bus	7	24
Vrachtauto	8	39
Anders	0	3
Aantal meldingen is 63		

Afbeelding 11 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 2 locatie

Vanaf de nummer 3 locatie (de Noordelijke Dwarsweg-Leliestraat) worden de datasets kleiner en wordt het lastiger om uitspraken te doen. Desondanks is in afbeelding 12 te een scherp beeld te zien met een harde onderverdeling tussen kwetsbare verkeersdeelnemers (gedupeerd) en de rest (veroorzaker) met bovendien een relatief groot aantal vermeldingen van vrachtauto's en bussen.

Noordelijke Dwarsweg-Leliestraat	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	29	4
Voetgangers	20	1
Bromfietsers	5	9
Auto	4	29
Bus	4	26
Vrachtauto	4	26
Anders	0	0
Aantal meldingen is 29		

Afbeelding 12 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 3 locatie

Afbeelding 13 komt overeen met het totale beeld, met als bijzonderheid het niet dat bus en vrachtauto nauwelijks genoemd worden als gedupeerde. Fietsers, voetgangers en bromfietsers worden hier maar in beperkte mate genoemd al veroorzaker.

Zuidplaspweg-Nijverheidscentrum	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	25	5
Voetgangers	16	2
Bromfietsers	9	5
Auto	6	24
Bus	0	14
Vrachtauto	1	19
Anders	0	2
Aantal meldingen is 25		

Afbeelding 13 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 4 locatie

Van de Oranje-Nassaulaan is eerder geconstateerd dat het hier mogelijk om een handhavingsprobleem gaat. In afbeelding 14 lijken auto's de grootste boosdoener maar zijn ze ten opzichte van de totale dataset, ook oververtegenwoordigd als gedupeerde.

Van Oranje-Nassaulaan	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	21	2
Voetgangers	18	2
Bromfietsers	13	1
Auto	15	21
Bus	2	4
Vrachtauto	4	8
Anders	2	2
Aantal meldingen is 23		

Afbeelding 14 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 5 locatie

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Uit de verzamelde prikkers blijkt dat respondenten hun aandacht vooral richten op inrichtingsaspecten. Bij het verdelen van punten blijkt echter dat hard rijden de meeste punten krijgt. Ouders van basisschoolleerlingen in Zevenhuizen leggen bij de vraag waarin punten verdeeld worden ook iets meer nadruk op vormgevingsaspecten dan de respondenten in de totale dataset. In een vergelijkbaar onderzoek in Rotterdam bleek het accent juist op gedragsaspecten te liggen.

Van de toplocaties springt de nummer één er met afstand uit. Dit was al vroeg in de campagne het geval. Dit is de kruising met de Noordelijke Dwarsweg en de Burgemeester Klinkhamerweg.

De nummer vijf op de lijst, de van Oranje-Nassaulaan, lijkt in afwijking op de rest, een gedrags- of handhavingsprobleem te zijn.

De subjectieve gegevens en de belangrijkste locaties die hieruit naar voren komen, zijn een belangrijke bron van informatie: waar zit voor inwoners de pijn. Voor het nemen van maatregelen kan ondersteunende informatie behulpzaam zijn in de vorm van objectieve verkeersveiligheidsdata. Dit kan worden uitgevoerd door de prikkerdata te koppelen aan ongevallendata of door op de verschillende locaties conflictobservaties uit te voeren.

BIJLAGEN

EXTERNE BIJLAGE

Heat map: heatmap_PODK_Zuidplas_v2.png met onderstaand voorbeeld.

